

ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำต้องห้ามของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด

พ.ศ. ๒๕๖๑

โดยที่มาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ กำหนดลักษณะการกระทำของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดที่ฝ่าฝืนกฎหมาย

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ และเพื่อให้การพิจารณาการกระทำที่เป็นความผิดตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ มีความชัดเจนและเป็นไปในแนวทางเดียวกัน คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า จึงออกประกาศ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประกาศนี้เรียกว่า “ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณาการกระทำต้องห้ามของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑”

ข้อ ๒ ประกาศนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ประธานกรรมการการแข่งขันทางการค้ารักษาการตามประกาศนี้

หมวด ๑

บททั่วไป

ข้อ ๔ ผู้ประกอบธุรกิจที่กระทำความผิดตามมาตรา ๕๐ จะต้องเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามเกณฑ์ที่คณะกรรมการประกาศกำหนด

หมวด ๒

การกระทำที่เป็นความผิด

ข้อ ๕ การกำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าหรือค่าบริการอย่างไม่เป็นธรรม มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) การตั้งราคาเพื่อกำจัดคู่แข่ง (Predatory Pricing) ได้แก่ การตั้งราคาสินค้าหรือบริการในระดับต่ำมากโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ผู้ประกอบธุรกิจที่เป็นคู่แข่งต้องออกจากตลาดไป ทั้งนี้ให้สันนิษฐานว่าการตั้งราคาสินค้าหรือบริการต่ำกว่าต้นทุนแปรผันเฉลี่ย (Average Variable Cost : AVC) เป็นการตั้งราคาเพื่อกำจัดคู่แข่งและผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดที่กำหนดราคาดังกล่าวจะต้องชี้แจงเหตุผลอันสมควรหรือความเป็นธรรมในการตั้งราคาดังกล่าว เช่น การลดราคาสินค้าชนิดหนึ่งเพื่อเพิ่มการขายสินค้าอีกชนิดหนึ่ง (Loss Leading) การสนับสนุนการขายสินค้าในระยะสั้น

(Short-run Promotions) เช่น การแนะนำสินค้าชนิดใหม่เพื่อเข้าสู่ตลาด หรือการลดราคาลงเพื่อให้สามารถอยู่รอดได้ในตลาดกรณีที่มีความต้องการของตลาด (Demand) ลดลงอย่างไม่สามารถคาดการณ์ได้

(๒) การตั้งราคาสินค้าหรือบริการที่ต่ำกว่าต้นทุน (Price Below Cost) ที่เป็นการตั้งราคาสินค้าหรือบริการสูงกว่าต้นทุนแปรผันเฉลี่ย (AVC) แต่ต่ำกว่าต้นทุนรวมเฉลี่ย (Average Total Cost : ATC) โดยจะต้องพิจารณาถึงข้อเท็จจริงอื่นเพิ่มเติมเกี่ยวกับเหตุผลและวัตถุประสงค์ในการตั้งราคาดังกล่าวว่ามีเหตุผลอันสมควรหรือความเป็นธรรมหรือไม่

(๓) การกำหนดหรือรักษาราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าหรือบริการให้คู่ค้าโดยเลือกปฏิบัติอย่างไม่เป็นธรรม (Price Discrimination) โดยเป็นการกระทำกรณีหนึ่งกรณีใด ดังต่อไปนี้

(ก) กำหนดราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าหรือบริการชนิดเดียวกันให้คู่ค้าต่างรายในราคาที่แตกต่างกัน โดยมีได้เป็นเหตุผลเนื่องมาจากเหตุผลด้านต้นทุน ปริมาณ คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้าหรือบริการ และไม่มีเหตุผลอื่นอันสมควร

(ข) กำหนดราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าหรือบริการชนิดเดียวกันให้คู่ค้าต่างรายในราคาเดียวกัน แม้ว่าจะมีต้นทุน ปริมาณ คุณภาพ หรือคุณลักษณะอื่นใดของสินค้าหรือบริการที่แตกต่างกัน และไม่มีเหตุผลอื่นอันสมควร

(๔) การกำหนดราคาขายสินค้าหรือบริการที่เป็นวัตถุดิบให้ผู้ประกอบธุรกิจ ซึ่งเป็นทั้งลูกค้าของตน และเป็นคู่แข่งกันในตลาดสินค้าหรือบริการต้นน้ำหรือปลายน้ำในราคาที่สูงอย่างไม่เป็นธรรม (Margin Squeeze) มีลักษณะดังต่อไปนี้

(ก) ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดดำเนินธุรกิจโดยเป็นทั้งผู้ผลิตหรือผู้จำหน่ายเพื่อการผลิตในตลาด และยังเป็นผู้จำหน่ายสินค้าหรือบริการต้นน้ำหรือปลายน้ำ

(ข) มีการกำหนดราคาขายสินค้าหรือบริการแก่ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งเป็นทั้งลูกค้าของตน และเป็นคู่แข่งกันในตลาดสินค้าหรือบริการต้นน้ำหรือปลายน้ำในราคาที่สูงมาก จนอาจทำให้ผู้ประกอบธุรกิจดังกล่าวไม่มีกำไรเพียงพอที่จะดำเนินธุรกิจต่อไปได้

(๕) การกำหนดหรือรักษาระดับราคาสูงอย่างไม่เป็นธรรม (Excessive Pricing) คือ การกำหนดราคาขายที่มีผลทำให้ได้รับกำไรสูงกว่าปกติหรือสูงกว่ากำไรที่เคยได้รับ โดยพิจารณาการกำหนดราคาขายหรืออัตรากำไรของผู้ประกอบธุรกิจอื่นเทียบเคียงกันในตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ

(๖) การกำหนดหรือรักษาระดับราคาซื้อหรือราคาขายสินค้าหรือค่าบริการในลักษณะอื่นอย่างไม่เป็นธรรม

ข้อ ๖ การกำหนดเงื่อนไขในลักษณะที่ไม่เป็นธรรมให้ผู้ประกอบธุรกิจอื่นซึ่งเป็นคู่ค้าของตนต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้า หรือต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการ หรือในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบธุรกิจอื่น มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) มีการกำหนดเงื่อนไขต่อผู้ประกอบการอื่นซึ่งเป็นผู้ค้าของตน เช่น

(ก) กิจกรรมส่วนลดของราคาสินค้าหรือบริการ (Discount Schemes) เช่น การกำหนดให้ผู้ซื้อต้องซื้อสินค้าเป็นจำนวนมากหรือทั้งหมด (Fidelity Discounts) ซึ่งมากเกินไปจนความจำเป็นของผู้ซื้อและตัดโอกาสให้ผู้ซื้อเลือกซื้อสินค้าจากผู้ขายรายอื่น หรือการกำหนดให้ผู้ซื้อต้องซื้อสินค้าอื่นพ่วงด้วย (Tied Product) จึงจะได้ส่วนลด

(ข) เงื่อนไขให้ผู้ค้าต้องซื้อหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการจากตนเท่านั้น (Exclusive Dealing)

(ค) เงื่อนไขให้ผู้ค้าต้องซื้อหรือจำหน่ายสินค้าหรือบริการในปริมาณที่กำหนด (Quantity Forcing)

(ง) เงื่อนไขให้ผู้ค้าต้องซื้อสินค้าหรือบริการอื่นพ่วง (Tied Product) ไปกับการซื้อสินค้าหรือบริการที่ผู้ค้าต้องการ (Tying Product)

(จ) เงื่อนไขให้ผู้ค้าต้องจำหน่ายสินค้าในราคาหรือช่วงราคาที่กำหนด (Resale Price Maintenance)

(ฉ) การปฏิเสธที่จะจำหน่ายสินค้าหรือบริการให้ผู้ค้า (Refusal to Supply)

(๒) เงื่อนไขดังกล่าวจะต้องมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) ต้องจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ หรือการจำหน่ายสินค้าของผู้ค้า

(ข) ต้องจำกัดโอกาสในการเลือกซื้อหรือขายสินค้า การได้รับหรือให้บริการของผู้ค้า

(ค) ต้องจำกัดโอกาสของผู้ค้าในการจัดหาสินค้าจากผู้ประกอบการอื่น

(๓) เงื่อนไขดังกล่าวมีลักษณะที่ไม่เป็นธรรม

ข้อ ๗ การระงับ ลด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การจำหน่าย การส่งมอบ การนำเข้าในราชอาณาจักรโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร ทำลายหรือทำให้เสียหายซึ่งสินค้า ทั้งนี้เพื่อลดปริมาณให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) การกระทำที่มีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(ก) เป็นการระงับ ลด หรือจำกัดการบริการ การผลิต การซื้อ การจำหน่าย การส่งมอบ การนำเข้าในราชอาณาจักรโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร

(ข) เป็นการทำลายหรือทำให้เสียหายซึ่งสินค้า

(๒) มีวัตถุประสงค์เพื่อลดปริมาณสินค้าหรือบริการให้ต่ำกว่าความต้องการของตลาด

ข้อ ๘ การแทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่นโดยไม่มีเหตุผลอันสมควร มีลักษณะดังต่อไปนี้

(๑) การแทรกแซงการประกอบธุรกิจของผู้อื่นที่มีใช้ระงับตน

(๒) การกระทำดังกล่าวไม่มีเหตุผลอันสมควร

หมวด ๓

แนวทางการพิจารณาการกระทำที่ไม่เป็นธรรมหรือไม่มีเหตุผลอันสมควร

ข้อ ๙ การพิจารณาความไม่เป็นธรรมหรือไม่มีเหตุผลอันสมควรของการกระทำ ให้พิจารณาเกณฑ์ดังต่อไปนี้ประกอบกัน

- (๑) เป็นการกระทำที่ไม่เคยมีการปฏิบัติมาก่อนที่มีใช้การดำเนินการตามธุรกิจปกติ
- (๒) เป็นเงื่อนไขที่มีได้กำหนดเป็นลายลักษณ์อักษรและมีได้แจ้งให้คู่ค้าทราบเป็นการล่วงหน้าภายในระยะเวลาอันสมควรตามแนวทางการค้าปกติของคู่กรณี
- (๓) เป็นการกระทำที่ไม่สามารถรับฟังได้ด้วยเหตุผลอันชอบธรรมในทางธุรกิจ การตลาด หรือเศรษฐศาสตร์
- (๔) ปัจจัยอื่นที่เกี่ยวข้อง

ประกาศ ณ วันที่ ๔ ตุลาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

สนธิรัตน์ สนธิจิรวงศ์

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงพาณิชย์ ปฏิบัติหน้าที่

ประธานกรรมการการแข่งขันทางการค้า